

Rep. Nr. 06/2356

A.R.Nr. 45.564/W

1e blad

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL**ARREST**

SDE KAMER

OPENBARE TERRECHTZITTING VAN 18 SEPTEMBER 2006.

Beroepsziekte
Tegensprekelijk
Definitief

In de zaak:

HET FONDS VOOR DE BEROEPSZIEKTEN, (hierna afgekort FBZ), met burelen gevestigd te 1210 BRUSSEL, Sterrenkundelaan 1.

Appellant op hoofdberoep en geïntimeerde op incidenteel beroep, vertegenwoordigd door Mr. L. VERSLUYS, advocaat te Tienen.

Tegen:

1. NATIONAAL VERBOND VAN SOCIALISTISCHE MUTUALITEITEN, (hierna afgekort NVSM), met burelen gevestigd te 1000 BRUSSEL, Sint Jansstraat 32-34.

Geïntimeerde op hoofdberoep en appellante op incidenteel beroep, oorspronkelijke eisende partij in AR 28207, vertegenwoordigd door Mr. M. DE KOCK, advocaat te Brussel.

2. a. V [REDACTED] W [REDACTED]

b. V [REDACTED] D [REDACTED]

c. V [REDACTED] E [REDACTED]

d. VE [REDACTED] J [REDACTED]

die het geding hervatten van wijlen VAN BELLE René.

AFSCHRIFT
Art. 792 G.W.
Vrij van rechten

A.R.Nr. 45.564/W

2e blad

Tweede geïntimeerde partijen op hoofdbe-
roep, oorspronkelijke eisende partij in AR
19304, vrijwillig tussenkomenende partij in
AR 28907, vertegenwoordigd door Mr. M.
VANDORMAEL loco Mr F. DE KEERSMAECKER, ad-
vocaat te

*

*

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het
hiernavolgend arrest uit :

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het
vonnis gewezen op tegenspraak door de 6de kamer van
de Arbeidsrechtbank van Brussel d.d. 5 september
1996,
- het beroepsverzoekschrift ontvangen ter griffie
van het Arbeidshof te Brussel op 22 november 1996,
- de dagvaarding in hervatting van geding op verzoek
van NVSM d.d. 15 en 20 december 2004;
- de besluiten van de partijen;

Gehoord de partijen in hun middelen en beweringen
ter openbare terechtzitting van 26 juni 2006 waarna
de debatten gesloten werden.

Gelet op de neergelegde stukken.

*

*

*

A.R.Nr. 45.564/W

3e blad.

Feiten en procedurevoorgaanden

Bij verzoekschrift van 29 mei 1991 vraagt wijlen de heer Van Belle schadeloosstelling op grond van een beroepsziekte.

Het FBZ verklaart het verzoek gegrond en kent vergoedingen toe voor volledige arbeidsongeschiktheid vanaf 13 februari 1991; op 21 oktober laat het FBZ weten dat werkhervatting mogelijk is vanaf 4 november 1991;

Wijlen de heer V. [REDACTED] betwist dit evenals het NVSM en zij gaan over tot dagvaarding respectievelijk op 20.10.1992 (AR 19304/92) en op 12.03.1993 (AR 28807/93).

Bij vonnis gewezen op tegenspraak door de 6de kamer van de Arbeidsrechtbank Brussel d.d. 29 maart 1994 worden beide zaken samengevoegd.

Bij vonnis gewezen op tegenspraak door de 6de kamer van de Arbeidsrechtbank Brussel d.d. 30 maart 1995 verklaart de Arbeidsrechtbank de vordering van NVSM en van de heer Van Belle ontvankelijk.

De indeplaatsstelling van de verzekeringsinstelling op grond van artikel 76 quater slaat op het geheel van rechten, rechtsvorderingen en voorrechten van de verzekerde en kunnen onafhankelijk van deze laatste door de verzekeringsinstelling worden ingesteld.

Vooraleer verder recht te doen wordt de heer Lannoy aangesteld als deskundige met als opdracht na te gaan of er een nuttig verband bestaat tussen de loodintoxicatie en de vasospastische verschijnselen die aan de basis liggen van de trofische stoornissen van de onderste ledematen.

Met het bestreden vonnis van 5 september 1995 verklaart de Arbeidsrechtbank te Brussel de vordering ontvankelijk en gegrond. Er wordt voor recht gezegd dat er een verband bestaat tussen de loodintoxicatie die bij de heer Van Belle werd vastgesteld en de pathologische verschijnselen die ter hoogte van het rechter onderste lidmaat werden beschreven. Een blijvende gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld van 30 % vanaf 3 november 1991. Het FBZ wordt veroordeeld tot betaling van de wettelijke vergoedingen aan de heer Van Belle op grond van bovenvermelde blijvende graad van arbeidsongeschiktheid. Het basisloon wordt bepaald op 773.516 fr. Het FBZ wordt veroordeeld tot het betalen aan

A.R.Nr. 45.564/W

4e blad

het NVSM van de uitkeringen inzake arbeidsongeschiktheid die deze, vanaf 4 november 1991 aan haar verzekerde, de heer V [REDACTED] heeft uitgekeerd, te vermeerderen met de vergoedende intresten vanaf de datum van het verschuldigd zijn. Het FBZ wordt eveneens veroordeeld tot de kosten van het geding.

De heer V [REDACTED] overlijdt op 10 november 2001.

Vanaf 1 december 1999 ging het NVSM over tot afhouding op de ziektevergoeding van wijlen de heer Van Belle van een bedrag van 728 fr. per dag, overeenstemmend met de rente die het FBZ hem diende te betalen. De vraag tot terugbetaling van het NVSM wordt door haar overigens beperkt vanaf 4 november 1991 tot 30 november 1999.

Ook het FBZ betaalde een bedrag van 30.670,90 Euro t.t.v. vergoedingen aan de heer Van Belle uit, zijnde de achterstallen van 4 november 1991 tot 28 februari 1998. Vanaf maart 1998 betaalde het FBZ rechtstreeks de maandelijkse vergoedingen aan de heer Van Belle uit.

Door een misverstand tussen het FBZ en het NVSM werden de achterstallen door het FBZ rechtstreeks aan de heer Van Belle uitbetaald.

Bij schrijven van 11 juni 1999 meldt de vakvereniging van de heer V [REDACTED] aan het FBZ :

" Volgens de gegevens in ons bezit dient het volledige bedrag dat u aan onze aangeslotene betaalde gestort te worden aan de mutualiteit. Het probleem is dat de heer Van Belle ondertussen een fiscale fiche ontving van FBZ voor dit bedrag. Wij stellen voor dat hij dit bedrag volledig aan het Fonds terugstort en dat het FBZ deze fiche vernietigt, waarna zij deze zaak kunnen regelen met de mutualiteit, zoals reeds in eerste instantie had moeten gebeuren."

Het FBZ meldde aan de heer V [REDACTED] dat zijn ziekenfonds een negatieve fiscale fiche zou moeten afleveren voor de bedragen die de heer Van Belle zou terugstorten aan het FBZ.

*

*

*

A.R.Nr. 45.564/W

5e blad.

Beroepsgrievan en standpunten van partijen

Het FBZ tekent hoger beroep aan, aangezien de BAO van 30 % dient te worden toegekend vanaf 4 november 1991 in plaats van vanaf 3 november 1991. Tot en met 3 november 1991 kreeg de heer V [REDACTED] 100% tijdelijke arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

Wat het NVSM betreft heeft deze slechts recht op de tegenwaarde van de toegekende arbeidsongeschiktheid ingevolge de beroepsziekte m.a.w. slechts op 30 % van de uitkeringen die zij betaald heeft. Het verschil in meer blijft ten laste van het ziekenfonds in toepassing van artikel 136 GvU §2 al 1.

Bij beroepsbesluiten, neergelegd ter griffie van het Arbeidshof op 16.02.2005 tekent het NVSM incidenteel beroep aan en vraagt dat het FBZ zou worden veroordeeld tot de betaling van een bedrag van 42.649,04 Euro, meer de vergoedende intresten vanaf de gemiddelde datum van 1 december 1994 tot de dagvaarding en meer de gerechtelijke intresten vanaf deze laatste tot de uiteindelijke betaling.

Het NVSM vraagt tevens toepassing van het anatocisme zoals voorzien door artikel 1154 B.W. en te zeggen voor recht dat de intresten vanaf de datum van huidige besluiten zullen berekend worden op het samengevoegd kapitaal en de vervallen intresten.

Het bedrag van 42.649,04 Euro wordt berekend op basis van 30 % van het in het bestreden vonnis vastgestelde basisloon.

De gerechtskosten dienen eveneens de kosten van hervatting van geding te omvatten daar het FBZ nagelaten heeft dit te doen.

Tevens vordert NVSM betaling van een vergoeding van 5000 Euro wegensodeloos hoger beroep van FBZ, meer de gerechtelijke intresten vanaf de datum van uitspraak van het arrest.

Bij beroepsbesluiten neergelegd ter griffie van het Arbeidshof d.d. 20.11.2005 vordert FBZ van de erigenamen van wijlen heer V [REDACTED] terugbetaling van een som van 30.670,9 Euro betaald op 29.06.1998, meer de verwijlntresten vanaf 29 juni 1998. De heer V [REDACTED] heeft immers in briefwisseling uitgaand van zijn wettelijke vertegenwoordiger tijdens de procedure in eerste aanleg, zonder enig voorbehoud erkend dat hij het bedrag van 30.670,90 Euro ten onrechte ontvangen heeft.

A.R.Nr. 45.564/W

6e blad

Volgens de erfenamen Van Belle is deze vordering voor de eerste maal gesteld in graad van hoger beroep niet ontvankelijk en verjaard op grond van artikel 44 van het KB van 10.06.1991. De erfenamen V [REDACTED] roepen tevens in dat het FBZ een fout heeft begaan door niet eerst de uitgavenstaten op te vragen bij NVSM alvorens tot uitbetaling over te gaan. De erfenamen Van Belle vorderen 1 euro provisioneel bij beroepsbesluiten van 16.05.2006 op grond van artikel 17 §2 van het Handvest voor de sociaal verzekerde voor de eventuele schade die zij kunnen lijden ingevolge de fout van het FBZ, meer de wettelijke en gerechtelijke intresten. Er werd door het FBZ nooit enige beslissing desbetreffend genomen, hetgeen nochtans vereist is op straffe van nietigheid, bij aangetekend schrijven. Deze nieuwe vordering is voor het eerst ingesteld in graad van hoger beroep en dus niet ontvankelijk en tevens verjaard. De heer Van Snick, heeft overigens geen mandaat om een buitengerechterlijke bekentenis in naam van Van Belle te doen. Het FBZ kan hieruit geen rechten putten.

*

*

*

Beoordeling

Ontvankelijkheid van het hoger beroep

Er wordt geen betekening van het bestreden vonnis overgelegd. Het verzoekschrift is regelmatig naar vorm en werd ingesteld binnen de daartoe wettelijk bepaalde termijn, wat overigens niet wordt betwist. Het is derhalve ontvankelijk. Dit geldt tevens voor het incidenteel beroep ingesteld bij besluiten neergelegd door het NVSM d.d. 16 februari 2005, strekkende tot het bepalen van de bedragen die haar moeten worden terugbetaald.

*

*

*

A.R.Nr. 45.564/W

7e blad.

Ten gronde

Alle partijen zijn het erover eens dat de bestendige arbeidsongeschiktheid een aanvang moet nemen op 4 november 1991. Tevens werden tot en met 3 november tijdelijke volledige uitkeringen uitbetaald.

Het NVSM is eveneens akkoord dat zij slechts recht heeft op terugbetaling a rato van 30 % van de door haar uitbetaalde uitkeringen. De moeilijkheden rezen nadien.

Op grond van artikel 136 § 2 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 worden de prestaties door de verzekeringsinstelling, hier NVSM, toegekend in afwachting dat de schade effectief wordt vergoed door het FBZ.

Artikel 136 § 2 van voormelde wet bepaalt eveneens dat de verzekeringsinstelling rechtens in de plaats treedt van de rechthebbende en deze indeplaatsstelling geldt, tot beloop van het bedrag van de verleende prestaties, voor het geheel van de sommen die krachtens een Belgische wetgeving, verschuldigd zijn en die de bedoelde schade geheel of gedeeltelijk vergoeden.

Het subrogatierecht van de verzekeringsinstelling wordt in dit geval berekend op basis van de uitkeringen die het FBZ zelf, op grond van het bepaalde basisloon, aan de heer Van Belle diende te betalen (zie De Craene, indeplaatsstelling van het ziekenfonds, actuele vragen in informatieblad RIZIV 1996 451 en volg.).

De vordering van het NVSM is dan ook gegrond ten belope van 42.649,04 Euro, zijnde 30 % van het basisloon waarop de heer Van Belle aanspraak kon maken, dit omdat niet betwist wordt dat de schade dezelfde is en het totaal bedrag aan uitkeringen van het NVSM nog hoger ligt met name 97.235,84 Euro.

Artikel 136 § 2 6° van de gecoördineerde wet van 14.07.1994, ingevoegd bij wet van 6 augustus 1993 bepaalt uitdrukkelijk :

" degene, die schadeloosstelling verschuldigd is, verwittigt de verzekeringsinstelling van zijn voornemen om de rechthebbenden schadeloos te stellen; hij maakt aan de verzekeringsinstelling, indien deze geen partij is, een kopij over van de tot stand gekomen akkoorden of gerechtelijke beslissingen.

A.R.Nr. 45.564/W

8e blad

De verwittigingsplicht van artikel 136 §2 6° van voormelde wet is een algemene verwittigingsplicht. Het overmaken van tot stand gekomen akkoorden of rechterlijke beslissingen maakt hiervan slechts een onderdeel van uit.

Appellante geeft overigens zelf toe in haar eerste beroepsbesluiten dat zij haar beslissingen eerst mededeelt aan het ziekenfonds waarna deze 4 maanden de tijd heeft om de terugvorderingsstaat over te maken. Het behoort bijgevolg het FBZ toe de verzekeringsinstelling te verwittigen vooraleer zij tot uitbetaling van achterstallen aan het slachtoffer overgaat; dit geldt des te meer nu de verzekeringsmaatschappij partij was in het geding en er eveneens een veroordeling was bij vonnis tot terugbetaling in hoofde van het FBZ aan NVSM.

Artikel 136 § 2 7° van voormelde wet bepaalt :
" indien degene die schadeloosstelling verschuldigd is, nalaat de verzekeringsinstelling in te lichten overeenkomstig het vorige lid, kan hij tegen laatste genoemde de betalingen die hij verrichtte ten gunste van de rechthebbenden niet aanvoeren; ingeval van dubbele betaling blijven deze definitief verworven in hoofde van de rechthebbende."

Hieruit volgt dat het NVSM op grond van artikel 136 § 2 van voormelde wet in de plaats gesteld wordt en een eigen vorderingsrecht heeft ten aanzien van het FBZ voor de voorlopige uitkeringen ziekte-invaliditeit dewelke zij aan de heer Van Belle betaalde. Hieruit volgt tevens dat het FBZ de betalingen die zij verrichtte aan de heer V [REDACTED] niet kan aanvoeren als verweer om de verzekeringsinstelling niet te betalen.

Hieruit volgt als laatste gevolgtrekking dat ook de betalingen die het FBZ heeft uitgevoerd ten aanzien van de heer V [REDACTED] niet door deze dienen te worden terugbetaald evenmin als het NVSM deze mag terugvorderen van de heer van Belle.

De vordering, zoals gesteld door het FBZ in graad van hoger beroep tot terugbetaling door de erfgenaamen V [REDACTED] van de som van 30.670,90 Euro, meer de verwijlrenten vanaf 29.06.1998 - bedrag op 29.06.1998 betaald aan Van Belle - is weliswaar een nieuwe vordering doch zij is ontvankelijk aangezien ze betrekking heeft op het voorwerp van de vordering.

A.R.Nr. 45.564/W

9e blad

gen, met name het bedrag der verschuldigde vergoedingen (artikel 807 Ger. WB).

De vordering is echter wel, gezien bovenvermeld artikel 136 § 2 7° van voormelde wet, ongegrond.

Het argument, dat V [REDACTED] nooit betwistte dat de achterstallen die hij per vergissing ontving voor het NVSM bestemd waren, volstaan niet gezien de wettelijke dwingende bepalingen van artikel 136 § 2 7°. Ook het argument dat het FBZ slechts een achterstaat van 30.670,9 Euro aan V [REDACTED] betaalde is niet relevant aangezien dit bedrag berekend werd over een periode van 4.11.1991 tot 28.02.1998 daar waar de vordering van het NVSM berekend werd en terecht over de periode van 4.11.1991 tot 30.11.1999.

Ook de vermelding van de heer van Snick, vakbondsaangevaardigde, met voorstel terug te betalen, bindt de erfgenamen V [REDACTED] niet nu de door de heer Van Belle gegeven volmacht slechts tot voorwerp heeft alle handelingen die bij de vertegenwoordiging voor de Arbeidsrechtbank behoren te verrichten; te pleiten, alle mededelingen te ontvangen en de overeenkomstvergoeding, overeenkomst herziening, overeenkomst dodelijk ongeval te ondertekenen.

Voormelde wettelijke bepalingen, evenals de informatieverplichting hebben tot doel te vermijden dat de verzekeringsinstelling vorderingen dient in te stellen tot terugbetaling van het onverschuldigde tegen zijn sociaal verzekerde :

" de wens en de voorkeur te geven aan de uitoefening van het subrogatierecht door het ziekenfonds bij de derde debiteur (en een vordering tot terugbetaling te vermijden bij de aangeslotene) is volledig verantwoord in de bijzondere context van de sociale zekerheid" (zie De Craen op cit, blz 466).

Het NVSM vraagt vergoedende intresten vanaf een gemiddelde datum hetzij 1 december 1994 tot aan de dagvaarding en vanaf de dagvaarding gerechtelijke intresten. Appellante voert geen betwistingen aan. Gezien de dagvaarding dateert van 12 maart 1993 en de gemiddelde gevorderde datum van vergoedende intresten 1 december 1994 is, kent het Hof uitsluitend de gerechtelijke intresten toe vanaf 12 maart 1993 op de toegekende som tot de datum van algehele betaling.

Het NVSM vordert terecht bij beroepsbesluiten d.d. 16.02.2005 toepassing van het anatocisme op de reeds

A.R.Nr. 45.564/W

10e blad

meer dan één jaar vervallen intresten, zoals voorzien door artikel 1154 van het Burgerlijk Wetboek. Een conclusie die neergelegd wordt ter griffie geldt als gerechtelijke aanmaning (Cass 18 juni 1981 RW 82-83,383). Intresten zijn verschuldigd vanaf 16.02.2005 op de hoofdsom vermeerderd met de intresten vervallen sinds 12 maart 1993 tot 16 februari 2005 (zie Cuyppers Kapitalisatie van intresten in het arbeidsrecht Oriëntatie juni 1988 blz 164).

De vordering van de erfgename Van Belle, ingesteld bij laatste beroepsbesluiten d.d. 16.06.2006 strekt ertoe het FBZ te veroordelen tot het betalen van 1 Euro provisioneel ten titel van schadevergoeding, meer de wettelijke en gerechtelijke intresten wegens een fout begaan door het FBZ, door de uitgavenstaten niet bij de mutualiteit op te vragen, op grond van artikel 17 § 2 van het Sociaal Handvest van de verzekerde. Gezien artikel 136 § 2 7° van de gecoördineerde wet van 14.07.1994 reeds in een sanctie en schadevergoeding voorziet (artikel 136 § 2 7° bepaalt formeel: "ingeval van dubbele betaling blijven deze definitief verworven in hoofde van de rechthebbende") is deze vordering zonder voorwerp geworden en bijgevolg ongegrond.

Het NVSM vordert ten onrechte een som van 5.000 Euro wegens tergend en nutteloos hoger beroep. Hoger beroep was noodzakelijk wegens vaststelling van de omvang van het subrogatierecht van het ziekenfonds.

Het NVSM vordert terecht veroordeling van appellante tot de kosten van het geding inclusief de dagvaardiging in hervatting van geding t.b.v. 269,64 Euro.

*

★

★

A.R.Nr. 45.564/W

11e blad

OM DEZE REDENEN :

En alle andere hierin impliciet vervat,

Het Arbeidshof,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Recht sprekend op tegenspraak;

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond als volgt;

Vernietigt het bestreden vonnis volledig veiligheidshalve en opnieuw rechtdoende;

Verklaart de vorderingen ontvankelijk en als volgt gegrond;

Zegt voor recht dat er een verband bestaat tussen de loodintoxicatie die bij de heer V. werd vastgesteld en de pathologische verschijnselen die ter hoogte van het rechter onderste lidmaat werden beschreven;

Zegt voor recht dat de heer V. een blijvende gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid ondergaat van 30% vanaf 4 november 1991;

Veroordeelt bijgevolg het Fonds Voor Beroepsziekten tot betaling aan de heer V. van de wettelijke vergoedingen op basis van voornoemde blijvende graad van arbeidsongeschiktheid van 30% mede rekening houdend met de indeplaatsstelling van het NVSM;

Zegt dat het basisloon voor de berekening van de aan de heer Van Belle toekomstige vergoedingen dient betaald te worden op 773.510 fr., lees 19.174,81 Euro;

Verklaart de vordering van het FBZ lastens de erfgenamen V. ontvankelijk doch niet gegrond;

Verklaart het incidenteel beroep ontvankelijk en gegrond als volgt :

Veroordeelt het Fonds Voor Beroepsziekten tot betalen aan het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten van een bedrag van 42.649,04 Euro, meer de gerechtelijke intresten vanaf 12 maart 1993 tot de dag der algehele betaling;

A.R.Nr. 45.564/W

12e blad.

Met toepassing van artikel 1154 B.W. zijn intresten verschuldigd vanaf 16 februari 2005 op de hoofdsom vermeerderd met de intresten vervallen sinds 12 maart 1993 tot 16 februari 2005;

Verklaart de vordering van het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten tot betaling van een schadevergoeding wegens tergend en roekeloos hoger beroep ontvankelijk doch niet gegrond;

Verklaart de vordering van de tweede geïntimeerden ontvankelijk doch niet gegrond;

Veroordeelt appellante tot de kosten van beide aanleggen;

Deze kosten werden tot op heden als volgt begroot :

- voor appellante partij :

niet begroot,

- voor 1ste geïntimeerde partij :

€ 44,42 dagvaardingskosten (R.G. 28.807/93),
€ 178,48 rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg,
€ 49,58 aanvullende rechtsplegingsvergoeding,
€ 1.167,58 erelonen en onkosten van de deskundige,
€ 261,78 rechtsplegingsvergoeding hoger beroep,
€ 269,64 dagvaardingskosten in herneming van geding.

- voor 2de geïntimeerde partijen :

€ 44,87 dagvaardingskosten (R.G. 19.304/92),
€ 285,57 rechtsplegingsvergoeding hoger beroep.